رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۵، شماره پیاپی ۱۱۰، مرداد ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(5), 2025

نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان در رابطه دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان

The mediating role of difficulty in emotion regulation in the relationship between insecure attachment and Internet gaming disorder in students

الهه زره ساز
دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحداصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
مریم قاسمی
دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
دکتر ایلناز سجادیان (نویسنده مسئول)
دانشیار، گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Elahe Zerehsaz
Master's student in clinical psychology,Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
Maryam Ghasemi
Master's student in clinical psychology,Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
Dr. Ilnaz Sajjadian *
Associate Professor, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran. i.sajjadian@khuisf.ac.ir

چکیده

مطالعه حاضر با هدف تعیین نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان در رابطه دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان انجام شد. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) در سال ۱۴۰۳ بود. در این مطالعه ۲۲۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری دردسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده‌ها از مقیاس دشواری در تنظیم هیجان (DERS؛ گراتز و روئمر، ۲۰۰۴)، پرسشنامه سبک دلبستگی بزرگسالان (AASQ؛ هازن و شیور، ۱۹۸۷) و پرسشنامه اختلال بازی اینترنتی-۲۰ (IGD؛ پونتز، ۲۰۱۴) استفاده شد. تحلیل داده‌ها به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. نتایج نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوب برقرار است. نتایج نشان داد که دلبستگی اجتنابی و اضطرابی و دشواری در تنظیم هیجان بر اختلال بازی اینترنتی به طور مثبت اثر مستقیم دارند (P<۰/۰۵)؛ همچنین دلبستگی اجتنابی و اضطرابی بر دشواری در تنظیم هیجان به طور مثبت اثر مستقیم دارند (P<۰/۰۵). نتایج آزمون بوت استرپ نشان داد که دلبستگی‌های اجتنابی و اضطرابی با نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان بر اختلال بازی اینترنتی اثر غیرمستقیم داشتند (P<۰/۰۵). نتایج این مطالعه دلالت بر این دارد که دلبستگی‌ها ناایمن به‌طور مستقیم و با نقش میانجی تنظیم هیجان بر اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان اثر دارند.

واژه‌های کلیدی: *تنظیم هیجان، دلبستگی ناایمن، اختلال بازی اینترنتی.*

Abstract

This study aimed to determine the mediating role of emotion regulation difficulty in the relationship between insecure attachment and Internet Gaming Disorder (IGD) among students. The present research employed a descriptive-correlational method using structural equation modeling (SEM). The statistical population included all students of Islamic Azad University, Isfahan (Khorasgan) branch, in 2024. In this study, 220 students were selected as the sample using a convenience sampling method. Data were collected using the Difficulties in Emotion Regulation Scale (DERS; Gratz & Roemer, 2004), the Adult Attachment Styles Questionnaire (AASQ; Hazan & Shaver, 1987), and the Internet Gaming Disorder Scale-20 (IGD; Pontes, 2014). Data analysis was conducted using structural equation modeling. The results showed that the proposed model had a good fit. Findings indicated that avoidant and anxious attachment, as well as emotion regulation difficulty, had a direct positive effect on Internet Gaming Disorder (P<0.05). Furthermore, avoidant and anxious attachment had a direct positive effect on emotion regulation difficulty (P<0.05). The bootstrap test results revealed that avoidant and anxious attachment indirectly affected Internet Gaming Disorder through the mediating role of emotion regulation difficulty (P<0.05). These findings suggest that insecure attachment influences Internet Gaming Disorder both directly and indirectly through emotion regulation difficulty among students.

Keywords: *Emotion Regulation, Insecure Attachment, Internet Gaming Disorder.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : اسفند ۱۴۰۳** | **پذیرش: اسفند ۱۴۰۳** | **ویرایش نهایی: مرداد ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

مقدمه

در طـول تـاریخ در بـین تمام فرهنگ‌ها، بـازی‌های ساختاریافته بوده است. بازی‌کردن می‌تواند لذت بخش، سرگرم‌کننده و خاطره انگیز باشد و حتی برای فرار از کارهای روزمره بکار می‌رود. همچنین با گسترش کامپیوتر و لپتاپ و گوشی‌های همراه و استفاده از اینترنت در سال های اخیر، انجام بازی‌های اینترنتی تبدیل به یک کار رایج و حتی اختلال برای افراد به خصوص جوانان شده است (کیم[1] و همکاران، ۲۰۲۲). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که اختلال بازی اینترنتی باعث کاهش عملکرد شغلی و تحصیلی شده و دشواری‌هایی در روابط اجتماعی که منجر به بالا رفتن استرس و در ادامه منجر به نشانه‌های اضطراب و افسردگی و ایجاد مشکل در کیفیت خواب می‌شود (خانبابایی و عبداللهی، ۱۴۰۰). پرداختن طولانی مدت به بازهای رایانه‌ای باعث عوارض جسمانی، روانی و اجتماعی زیادی در افراد می‌شود. عوارض جسمانی که باعث خشکی چشم، گردن درد و انحراف ستون فقرات و در کل نابودی در برخی شاخص‌های سلامت جسمی مثل شاخص توده بدنی و وضعیت سلامت عمومی نرمال است. در بعد اجتماعی باعث کاهش ارتباطات، انزوای اجتماعی و در بعد روانشناختی می‌توان به افزایش پرخاشگری و رفتارهای خشونت آمیز اشاره کرد (ریمون[2]، ۲۰۲۴) همچنین اعتیاد به بازی‌های اینترنتی می‌تواند باعث کاهش بهزیستی روانشناختی شود (اسدی و همکاران، ۱۴۰۱).

اعتیاد به بازی اینترنتی از جمله اختلالاتی است که در بخش سوم کتابچه راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی[3] برای مطالعه بیشتر مطرح شده است (یانگ[4] و همکاران، ۲۰۲۳). ویژگی عمده این اختلال این است که فرد به طور مکرر و مداوم از اینترنت به منظور پرداختن به بازی با دیگران استفاده می‌کند و این روند منجر به نقص کارکردی یا ناراحتی قابل ملاحظه‌ای می‌شود (کایا[5] و همکاران، ۲۰۲۳). راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی، معیارهای تشخیصی این اختلال را پنج مورد (یا بیشتر) از موارد زیر در طی یک دوره ۱۲ ماهه قرار داده است : اشتغال ذهنی با بازی آنلاین، بروز نشانه‌های ترک در صورت حذف بازی اینترنتی، شکل‌گیری تحمل (نیاز به صرف زمان بیشتر برای پرداختن به بازی‌های اینترنتی)، تلاش‌های ناموفق برای کنترل بازی آنلاین، از دست‌دادن علاقه به سرگرمی‌ها و تفریحات جذاب قبلی به‌غیر از بازی‌های اینترنتی ، پرداختن به بازی آنلاین به طور افراطی باوجود آگاهی از مشکلات روانی و اجتماعی ناشی از آن‌ها، استفاده از بازی‌های آنلاین به منظور کاهش کسالت یا بی‌قراری، فریب دادن دیگران در رابطه با زمان صرف شده برای بازی‌های اینترنتی، از دست دادن یا به مخاطره افتادن فرصت‌های مهم در زمینه شغلی، تحصیلی و خانوادگی در نتیجه پرداختن به بازی آنلاین (راسندو-ریوس[6] و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین می‌توان گفت اعتیاد به بازی اینترنتی نشان‌دهنده‌ی رفتارهایی تکانشی، وسواسی، مخرب و غیرقابل کنترل هستند که باعث مشکلات اجتماعی و عاطفی در افراد می‌شود (فریق صابر[7]، ۲۰۲۴).

یکی از عوامل مهمی که پژوهشگران بررسی کردند ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با اختلال اعتیاد به اینترنت در بین جوانان است. کنترل زیاد و محبت کم توسط والدین سبک دلبستگی ناایمن افزایش می‌دهد. کودکان دارای سبک دلبستگی ناایمن دچار یک احساس عدم پذیرش و عدم اعتماد به افراد هستند. همچنین پژوهش‌ها نشان داده که افرادی که به طور مفرط از اینترنت و فضای مجازی استفاده می‌کنند دچار دلبستگی ناایمن هستند که این دلبستگی ناایمن باعث مشکلات در روابط بین فردی افراد می‌شود (تانگ[8] و همکاران، ۲۰۲۴). پژوهش دیگری معلوم کرد که بین سبک های دلبستگی ناایمن با اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد (خنشان و تمنایی فر ، ۱۴۰۱). مطالعات همچنین مشخص کرده که جوانانی که ارتباط کمتری با والدین خود دارند بیش از حد معمول از اینترنت استفاده می‌کنند. آسیب‌های روانی و کمبودهای عاطفی دوران کودکی یکی از عوامل مهم در اعتیاد به اینترنت محسوب می‌شود. افرادی که در دوران کودکی دچار سوء رفتار واقع شدند در جوانی برای حل تنش ها و تعارضات و دوری از خاطرات ناخوشایند دوران کودکی اعتیاد اینترنت را به عنوان یک راهبرد مقابله ای به‌کار می‌برند (گراژوسکی و دراگان[9]، ۲۰۲۰).

1 Kim
2 Remon
3 DSM-5
4 Yang
5 Kaya
6 Rosendo-Rios
7 Fareeq Saber
8 Tang, Hodgins, Schluter
9 Grajewski, Dragan

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

یکی دیگر از متغیرهایی که می‌تواند با اعتیاد به اینترنت ارتباط داشته باشد، دشواری در تنظیم هیجان است. تنظیم هیجان به عنوان مجموعه‌ای از فرایندهای شناختی که بر پاسخ‌های هیجانی تاثیر می‌گذارد، تعریف می‌شود (کیم[1] و همکاران، ۲۰۲۳). افراد با استفاده از مهارت‌های تنظیم هیجان می‌توانند احساسات خود را در مواجه با موقعیت‌های منفی کنترل و مدیریت کنند (بشرپور و احمدی، ۱۴۰۳). دشواری در تنظیم هیجان از طریق بروز مشکلاتی در آگاهی، درک و پذیرش احساسات، مشکلات در انجام وظایف و کنترل تکانه‌ها در هنگام ناراحتی و فقدان دسترسی به راهبردهای موثر در مواجه با هیجانات مختلف تعریف می‌شود (گرینی اوسوبینی[2]، ۲۰۲۲). افرادی که توانایی مدیریت و تنظیم هیجانات خود را ندارند برای کاهش هیجانات منفی خود به سمت رفتارهای اعتیادی مانند اعتیاد به بازی‌های آنلاین گرایش پیدا می‌کنند (لین[3] و همکاران، ۲۰۲۳). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که بین تنظیم هیجان و رفتارهای اعتیادآور مانند اعتیاد به بازی آنلاین رابطه معناداری وجود دارد و مشکلات در تنظیم هیجان باعث افزایش رفتارهای اعتیادی می‌شود (اولیویرا[4]و همکاران، ۲۰۲۴). همچنین در پژوهش دیگری اثر پیش‌بینی‌کنندگی تنظیم هیجانات بر اعتیاد به اینترنت بررسی شد که نشان داد دشواری در تنظیم هیجانات میزان بالای اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی می‌کند (پاولوس[5] و همکاران، ۲۰۲۱).

سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی یا اجتنابی می‌توانند توانایی فرد در تنظیم هیجان را تضعیف کنند. افراد با دلبستگی ناایمن بیشتر به استراتژی‌های ناکارآمد تنظیم هیجان، مانند اجتناب یا سرکوب احساسات، متوسل می‌شوند که می‌تواند منجر به مشکلات روان‌شناختی شود (یه[6] و همکاران، ۲۰۲۴). مشکلات تنظیم هیجان در شکل‌گیری و تداوم دلبستگی ناایمن دارای اهمیت هستند. این مشکلات باعث می‌شوند افرادی که تجارب نامطلوب کودکی داشته‌اند، به سختی احساسات خود را مدیریت کنند، که به نوبه خود به سبک‌های دلبستگی اضطرابی یا اجتنابی منجر می‌شود (اسنایدر[7] و همکاران، ۲۰۲۴). رابطه میان دلبستگی ناایمن و دشواری در تنظیم هیجان به این صورت است که سبک‌های دلبستگی ناایمن می‌توانند به مشکلات در تنظیم هیجان منجر شوند. به عبارت دیگر، افرادی که دلبستگی ناایمن دارند، در مدیریت هیجانات خود با دشواری‌های بیشتری مواجه می‌شوند که این ناتوانی در تنظیم احساسات می‌تواند رفتارهای ناسازگارانه و آسیب‌زننده را تقویت کند. در این روند، افراد با دلبستگی ناایمن ممکن است به راحتی به هیجانات خود واکنش‌های شدید نشان دهند و در تنظیم و کنترل آنها ناتوان باشند (بکمنزی و چاگاتای[8]، ۲۰۲۴).

نتایج حاصل از پژوهش‌های جدید نشان می‌دهد افرادی که در کودکی مورد غفلت خانواده قرار گرفته‌اند به سبب شکل‌گیری سبک دلبستگی ناایمن در آنها، در بزرگسالی بیشتر در معرض اعتیاد به اینترنت قرار دارند (زمستانی و حسینی، ۱۴۰۳). همچنین دشواری تنظیم هیجان عاملی است که می‌تواند از سبک دلبستگی ناایمن سرچشمه بگیرد و باعث گرایش افراد به رفتارهای پرخطر و اعتیاد به اینترنت شود (گو و همکاران[9]، ۲۰۲۳). در مجموع با مرور ادبیات نظری و پیشینه پژوهشی، به نظر می‌رسد که راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت نقش میانجی ایفا می‌کند. چون برخی از مطالعات انجام شده نشان‌دهنده رابطه بین سبک دلبستگی ناایمن و عواطف منفی و رفتارهای پرخطر و اعتیادآور هستند، به طوری که افراد دارای سبک دلبستگی ناایمن برای کاهش هیجانات منفی و رویدادهای استرس‌زایی که تجربه می‌کنند به رفتارهای پرخطر مانند استفاده افراطی از اینترنت روی می‌آورند (اولمدا-موئلاس[10]، ۲۰۲۴). در عصر حاضر اعتیاد به اینترنت به یک مسئله جدی بهداشت روانی در سراسر دنیا تبدیل شده که با تبعات منفی متعددی همراه است و باید به دنبال شناسایی متغیرهای زمینه‌ساز آن در افراد بود. همچنین با توجه به شیوع بالای آن در بین قشر جوان، بررسی آن در دانشجویان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این راستا به نظر می‌رسد که سبک دلبستگی ناایمن و دشواری در تنظیم هیجان دارای نقش اساسی در بروز اعتیاد به اینترنت به خصوص اختلال بازی اینترنتی هستند. اهمیت این پژوهش در فهم بهتر این موضوع است که چگونه مشکلات هیجانی ناشی از دلبستگی ناایمن می‌تواند دانشجویان را به سمت استفاده مفرط و اعتیادگونه به بازی‌های اینترنتی سوق دهد. کاربرد نتایج این مطالعه می‌تواند در طراحی مداخلات روان‌شناختی برای بهبود تنظیم هیجان و پیشگیری یا درمان اختلال

1 Kim
2 Guerrini Usubini
3 Lin
4 Oliveira
5 Paulus
6 Ye
7 Snyder
8 Bekmezci, Çağatay
9 Guo
10 Olmeda-Muelas

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

بازی اینترنتی مؤثر باشد. از این رو پژوهش حاضر به تعیین نقش واسطه‌ای دشواری در تنظیم هیجان در رابطه بین سبک دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی می‌پردازد.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی_همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) در سال ۱۴۰۳ بود. حداقل حجم نمونه لازم برای گردآوری داده‌های مربوط به مدل‌یابی معادلات ساختاری ۲۰۰ نفر می‌باشند (کلاین[1]، ۲۰۲۳). اما باتوجه به احتمال ریزش برخی از نمونه‌ها و به منظور تعمیم‌دهی بهتر نتایج، در نهایت ۲۲۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری دردسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. ملاک‌های ورود افراد به پژوهش شامل: اعلام رضایت برای حضور در پژوهش، عدم اعتیاد به هرگونه مواد مخدرو روان گردان، عدم مصرف داروهای روانپزشکی و عدم وجود سابقه بستری در بیمارستان روانی (براساس خوداظهاری) بود. معیارهای خروج از پژوهش شامل همکاری نکردن در تکمیل پرسشنامه‌ها و مخدوش بودن پرسشنامه‌ها و عدم تکمیل حداکثر ده درصد از سوالات کل پرسشنامه‌ها بود. نمونه گیری به صورت آنلاین با استفاده از فرم نظرسنجی پرس‌لاین انجام شد: سوالات پرسشنامه در سامانه پرس‌لاین طرح شد و لینک آن از طریق گروه‌های دانشجویی واتساپ و تلگرام و ایتا به صورت مجازی در اختیار دانشجویان قرار داده شد. این نمونه گیری تا رسیدن به نمونه مورد نظر ادامه داده شد. این پژوهش بر طبق موازین اخلاقی انجام شد که هیچ گونه اطلاعات شخصی و خانوادگی از افراد گرفته نشد و افراد به صورت اختیاری در تکمیل پرسشنامه همکاری کردند و در هر مرحله از پاسخگویی اگر افراد مایل به ادامه همکاری نبودند می‌توانستند از ادامه پژوهش کناره‌گیری کنند. همچنین تکمیل پرسشنامه‌ها هیچ ضرر جسمی و روانی برای افراد به دنبال نداشت. داده‌های به دست امده با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۱۸ با استفاده از مدل معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار سنجش

مقیاس دشواری در تنظیم هیجان[2] (DERS): این مقیاس توسط گراتز و روئمر[3] (۲۰۰۴) برای ارزیابی دشواری در تنظیم هیجانی ساخته شده است. این مقیاس دارای ۳۶ سوال می‌باشد. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (به ندرت) تا ۵ (همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. پرسش‌های ۱، ۲، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۷، ۲۰، ۲۲، ۲۴ و ۳۴ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری شده است. این پرسشنامه دارای ۶ خرده مقیاس دشواری در کنترل تکانه، عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی، عدم وضوح هیجانی، دشواری در انجام رفتار هدفمند، دسترسی محدود به راهبردهای نظم بخشی هیجانی، فقدان آگاهی هیجانی است. دامنه نمرات در این مقیاس بین ۳۶ الی ۱۸۰ است و نمرات بالاتر نشان دهنده دشواری‌های بیشتر در تنظیم هیجانات است. طبق نتایج مربوط به پایایی، مقیاس کل دارای همسانی درونی بالا در سطح ۰/۹۳ بود. روایی همگرا نتایج نشان دهنده این است که نمره کلی مقیاس با مقیاس اجتناب هیجانی همبستگی ۰/۶۰درصد بود که روایی معنادار وقابل قبولی بود (گراتز و رومر، ۲۰۰۴). ضریب پایایی این مقیاس در ایران بر اساس آلفای کرونباخ در پژوهش مظاهری و همکاران (۲۰۱۵) ۰/۹۰ به دست آمده است. همچنین ضریب پایایی برای عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی ۰/۸۵، دشواری در انجام رفتار هدفمند ۰/۸۵، دشواری در کنترل تکانه ۰/۸۶، فقدان آگاهی هیجانی ۰/۷۷، دسترسی محدود به راهبردهای نظم بخشی هیجانی ۰/۷۱ و عدم وضوح هیجانی ۰/۶۹ محاسبه شد. همچنین میزان روایی همگرای نمره کل این پرسشنامه با مقیاس اجتناب هیجانی همبستگی ۰.۶۰ گزارش شد که این میزان همبستگی از نظر آماری معنادار بود و نشان‌دهنده روایی همگرای قابل قبول مقیاس محسوب می‌شود (بهزاد و همکاران، ۱۴۰۳). آلفای کرونباخ این ابزار در مطالعه حاضر ۰/۷۸ محاسبه شد.

پرسشنامه سبک دلبستگی بزرگسالان[4] (AASQ) : این پرسشنامه توسط هازن و شیور[5] (۱۹۸۷) به منظور سنجش سبک دلبستگی اشخاص ساخته‌شد. این پرسشنامه از ۱۵ سؤال تشکیل شده است که به هر کدام از خرده مقیاس‌های سبک‌های دلبستگی ایمن، ناایمن دوسوگرا و نا ایمن اجتنابی ۵ ماده اختصاص داده شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف ۵ درجه ای لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) درجه بندی شده است.دامنه نمرات در این مقیاس بین ۲۱ تا ۱۰۵ می باشد و بالاترین نمره در هر یک از خرده مقیاس‌ها

1 Kline
2 Difficulty in Emotion Regulation Scale (DERS)
3 Gratz, & Roemer
4 Adult Attachment Style Questionnaire (AASQ)
5 Hazan & Shaver

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

نشانگر این می‌باشد که آزمودنی دارای سبک دلبستگی است. پایایی بازآزمایی در بازه زمانی ۶۰ روزه کل پرسشنامه توسط هازن و شیور (۱۹۷۸) ۰/۸۱ و پایایی آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. همچنین در پژوهش لوی و دیویس[1] (۱۹۸۸) همبستگی پرسشنامه سبک دلبستگی با خرده مقیاس های پرسشنامه سبک‌های عشق استرنبرگ[2] (۱۹۸۶) به این صورت محاسبه گردید که همبستگی سبک دلبستگی ایمن با خرده مقیاس‌های صمیمت تعهد و هوس به ترتیب ۰/۲۵ ، ۰/۱۹ و ۰/۱۸ و همبستگی بین سبک دلبستگی دوسوگرا با خرده مقیاس‌های صمیمیت (۰/۲۴-) تعهد (۰/۲۱-) و هوس (۰/۲۴-) بود. همچنین بین سبک دلبستگی اجتنابی با صمیمیت (۰/۳۲-) تعهد (۰/۲۸-) و هوس (۰/۲۴-) بود که روایی همگرا پرسشنامه را نشان می‌هد. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش بشارت (۲۰۱۱) برای خرده مقیاس‌های سبک‌های دلبستگی ایمن (۰/۸۵) و نا ایمن دوسوگرا (۰/۸۴) و نا ایمن اجتنابی (۰/۸۵) گزارش شد و روایی محتوایی متشکل از پانزده نفر متخصصان روان‌شناسی بررسی و تایید گردید. همچنین همسانی درونی این ابزار در مطالعه حاضر سبک‌های دلبستگی، ایمن (۰/۷۰)، نا ایمن اضطرابی (۰/۷۲) و نا ایمن اجتنابی (۰/۷۸) آلفای کرونباخ محاسبه شد.

پرسشنامه اختلال بازی اینترنتی-۲۰ [3] (IGD) : این پرسشنامه توسط پونتز[4] در سال ۲۰۱۴ ساخته‌شد. این پرسشنامه دارای ۲۰ سوال و شش بعد که شامل برجستگی ۶ ، تغییر خلق ۷ ، تحمل ۸ ، نشانه‌های ترک ۹ ، تضاد ۱۰ و بازگشت ۱۱ است. پاسخ‌ها با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت شامل (کاملا مخالفم) تا (کاملا موافقم) با حداقل نمره ۱ و حداکثر ۵ نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات نیز ۲۰ تا ۱۰۰ است. نمره بالاتر از ۷۱ به عنوان فرد دارای اختلال در نظر گرفته می‌شود (پونتز و همکاران، ۲۰۱۹). همسانی درونی در مطالعات فاستر[5] و همکاران (۲۰۱۶) و پونتز و همکاران (۲۰۱۹) به ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۸۸ گزارش شده است. روایی ملاک از طریق بررسی رابطه بین زمان بازی هفتگی و نمرات آزمون IGD-20 ۰.۷۷ به دست آمده است. اگرچه مدت‌زمان صرف‌شده برای بازی به‌تنهایی نباید به‌عنوان شاخص اختلال بازی‌های اینترنتی (IGD) در نظر گرفته شود. بنابراین، همبستگی قوی بین این دو متغیر به‌عنوان نشانه‌ای از روایی ملاکی در نظر گرفته شد. همچنین روایی همزمان نیز با بررسی ارتباط آزمون IGD-20 با ۹ معیار IGD بر اساس DSM-5 ۰.۸۲ گزارش شده است. علاوه بر این، شش بُعد آزمون IGD-20 به‌طور معناداری با معیارهای IGD مربوط به خود همبستگی داشتند. در نهایت، پایایی درونی آزمون IGD-20 با استفاده از آلفای کرونباخ ۰.۸۸ محاسبه شد که نشان‌دهنده سازگاری درونی مناسب این ابزار است (پونتز و همکاران،۲۰۱۹). در ایران همسانی درونی پرسشنامه با آلفای کرونباخ ۰/۹۱ و پایایی بازآزمایی با فاصله دو هفته برابر با ۰/۹۴ برای کل بدست آمد. همچنین روایی ملاکی ابزار از طریق همبستگی مستقیم و معنادار بین نمره کل IGD با نمرات مقیاس ریهه ۰.۱۳ و همچنین با ساعات استفاده از اینترنت در طول روز ۰.۳۵ به دست آمده است. این یافته‌ها بیانگر روایی ملاکی قابل قبول ابزار است (وحیدی و همکاران، ۱۳۹۸). همچنین همسانی درونی این ابزار در مطالعه حاضر ۰/۸۱ آلفای کرونباخ محاسبه شد.

یافته ها

۲۲۰ نفر در این پژوهش حاضر مشارکت داشتند، اما جهت نرمال‌سازی توزیع داده‌ها و شناسایی داده‌های پرت، تحلیل نهایی بر روی ۲۰۳ نفر انجام شد. دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در میانگین و انحراف معیار سنی ۵/۰۵±۲۴/۸۹ سال قرار داشتند. ۱۵۰ نفر (۷۳/۹ درصد) دختر و ۵۳ نفر (۲۶/۱ درصد) پسر بودند. ۱۴۷ نفر (۷۲/۴ درصد) مجرد و ۶۵ نفر (۲۷/۶ درصد) متاهل بودند. ۹۷ نفر (۴۷/۸ درصد) شاغل و ۱۰۶ نفر (۵۲/۲ درصد) بیکار بودند. در جدول ۱ اطلاعات توصیفی متغیرها و روابط بین آن‌ها گزارش شده است.

جدول۱: یافته‌های توصیفی و ضرایب همبستگی بین متغیرها

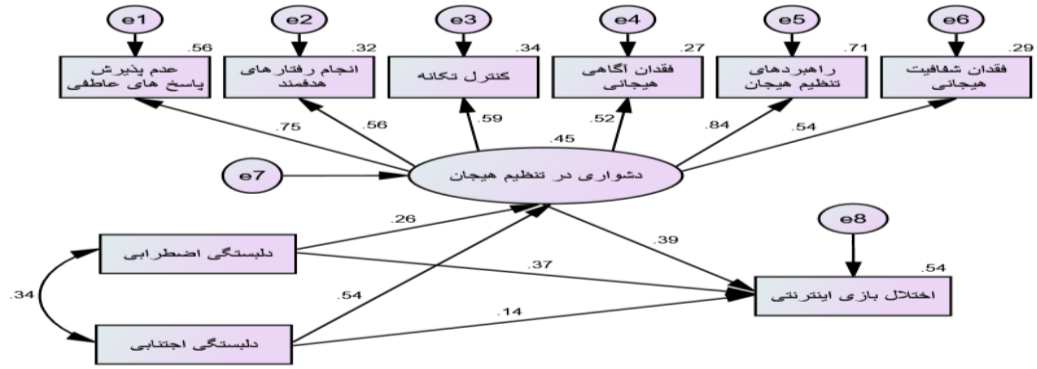
متغیر ها	۱	۲	۳	۴
۱- اختلال بازی اینترنتی	۱			
۲- دلبستگی اجتنابی	۰/۵۱ **	۱		
۳- دلبستگی اضطرابی	۰/۵۸ **	۰/۳۴ **	۱	
۴- دشواری در تنظیم هیجان	۰/۵۴ **	۰/۵۵ **	۰/۴۱ **	۱

1 Levy & Davis
2 Sternberg
3 The Internet Gaming Disorder-20(IGD-20)
4 ponets
5 fuster

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

میانگین	۵۹/۸۶	۱۸/۲۶	۱۹/۸۰	۱۰۵/۷۲
انحراف معیار	۱۶/۵۶	۴/۰۲	۴/۷۴	۱۹/۶۶
کجی	-۰/۷۰	۰/۰۶	-۰/۵۶	۰/۸۵
کشیدکی	-۰/۵۹	-۰/۳۳	-۰/۶۹	۱/۶۵

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۱ نشان داد که اختلال بازی اینترنتی با دلبستگی اجتنابی (۰/۵۱)، اضطرابی (۰/۵۸) و دشواری در تنظیم هیجان (۰/۵۴) رابطه مثبت و معنادار داشت؛ همچنین دلبستگی اجتنابی (۰/۵۵) و اضطرابی (۰/۴۱) با دشواری در تنظیم هیجان رابطه مثبت و معنادار داشتند (P<۰/۰۵). در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار چهار متغیر اصلی پژوهش ارائه شده است. جهت بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها هر یک از متغیرها از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد، نتایج نشان داد همه شاخص‌ها در محدوده مطلوب قرار دارند، که نشان دهنده نرمال بودن توزیع داده‌ها است. هر[1] و همکاران (۲۰۱۰) و براین[2] (۲۰۱۰) بیان کردند که اگر کجی بین ۲- تا ۲+ و کشیدگی بین ۷- تا ۷+ باشد، توزیع داده‌ها طبیعی در نظر گرفته می‌شوند. قبل از اجرای مدل معادلات ساختاری نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان در رابطه دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان دو پیش‌فرض استقلال خطاها و عدم هم‌خطی چندگانه بررسی شد، نتایج نشان داد که این دو پیش‌فرض مطلوب می‌باشند و می‌توان از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده کرد. در شکل ۱ مدل معادلات ساختاری در حالت ضرایب استاندارد ارائه شده است.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش با ضرایب استاندارد

نتایج ضرایب مسیر در شکل ۱ بیانگر این است که مدل پیشنهادی در مجموع ۵۴٪ از واریانس اختلال بازی اینترنتی را در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. در ادامه در جدول ۲ نتایج اثرات مستقیم در مدل ارائه شده است.

جدول ۲: ضرایب مسیر مستقیم و معناداری مسیرهای مدل

متغیر برونداد ← متغیر درونداد	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	مقدار t	دامنه پایین	دامنه بالا	سطح معناداری
دلبستگی اجتنابی ← اختلال بازی اینترنتی	۰/۱۴	۰/۰۷	۶/۵۵	۰/۰۴	۰/۲۶	۰/۰۱
دلبستگی اضطرابی ← اختلال بازی اینترنتی	۰/۳۷	۰/۰۶	۲/۱۵	۰/۲۹	۰/۴۷	۰/۰۱
تنظیم هیجان ← اختلال بازی اینترنتی	۰/۳۹	۰/۰۸	۴/۷۹	۰/۲۴	۰/۵۱	۰/۰۱
دلبستگی اجتنابی ← تنظیم هیجان	۰/۵۴	۰/۰۶	۷/۳۳	۰/۴۲	۰/۶۳	۰/۰۱
دلبستگی اضطرابی ← تنظیم هیجان	۰/۲۶	۰/۰۷	۳/۸۹	۰/۱۲	۰/۳۶	۰/۰۱

نتایج نشان داد که دلبستگی اجتنابی (β=۰/۱۴)، دلبستگی اضطرابی (β=۰/۳۷) و دشواری در تنظیم هیجان (β=۰/۳۹) بر اختلال بازی اینترنتی به طور مثبت اثر مستقیم دارند؛ همچنین دلبستگی اجتنابی (β=۰/۵۴) و اضطرابی (β=۰/۲۶) بر دشواری در تنظیم هیجان به طور مثبت اثر مستقیم دارند (P<۰/۰۵). در ادامه، نتایج تحلیل میانجی در جدول ۳ ارائه شده است.

1 Hair
2 Bryne

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

جدول ۳: اثر نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان در رابطه دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان

متغیر برونداد ← میانجی← متغیر درونداد	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	دامنه پایین	دامنه بالا	سطح معناداری
دلبستگی اجتنابی ← تنظیم هیجان← اختلال بازی اینترنتی	۰/۲۱	۰/۰۵	۰/۱۴	۰/۲۹	۰/۰۱
دلبستگی اضطرابی←تنظیم هیجان ← اختلال بازی اینترنتی	۰/۱۰	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۱۷	۰/۰۱

نتایج آزمون بوت استرپ نشان داد که دلبستگی اجتنابی (β=۰/۲۱) و دلبستگی اضطرابی (β=۰/۱۰) با نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان بر اختلال بازی اینترنتی اثر غیرمستقیم داشتند (P<۰/۰۵). در جدول ۴ شاخص‌های برازش ارائه شده است.

جدول ۴: شاخص‌های برازش حاصل از مدل‌یابی معادلات ساختاری

شاخص‌های برازش	CMIN	df	CMIN/DF	CFI	GFI	AGFI	TLI	IFI	NFI	RMSEA
مدل پژوهش	۶۲/۹۲	۲۴	۲/۶۲	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۲	۰/۹۴	۰/۹۴	۰/۹۵	۰/۰۷
معیار تصمیم	P>۰/۰۵	-	<۵	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	<۰/۰۸

نتایج جدول ۴ نشان داد، شاخص‌های برازندگی حاصل از مدل‌یابی معادلات ساختاری مدل مفهومی پژوهش از برازش مطلوب مدل پژوهشی با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کنند (χ^2/df=۲/۶۲، CFI =۰/۹۵، GFI=۰/۹۴، AGFI=۰/۹۲، TLI=۰/۹۴، IFI=۰/۹۴، NFI =۰/۹۵ و RMSEA =۰/۰۷)، بر این اساس می‌توان گفت که مدل پیشنهادی از برازش مطلوب برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف تعیین نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان در رابطه دلبستگی ناایمن و اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان انجام شد. یافته اول نشان داد که دلبستگی ناایمن (اضطرابی و اجتنابی) به‌طور مثبت با اختلال بازی اینترنتی رابطه داشت؛ در واقع افزایش نمره در دلبستگی ناایمن با افزایش اختلال بازی اینترنتی در دانشجویان همراه بود. یافته حاضر با پژوهش‌های تانگ و همکاران (۲۰۲۴)، گراژوسکی و دراگان (۲۰۲۰) و تمنایی فر و خنشان (۱۴۰۱) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت، افراد با سبک دلبستگی ناایمن معمولا در روابط اجتماعی و عاطفی خود دچار چالش‌هایی هستند و ممکن است برای جبران احساسات منفی یا اضطراب‌های ناشی از دلبستگی ناامن، به فعالیت‌های آنلاین و بازی‌های اینترنتی پناه ببرند (زمستانی و حسینی، ۱۴۰۳). افراد با سبک دلبستگی اضطرابی به دلیل نیاز به تأیید و ترس از طرد، و افراد با سبک اجتنابی به دلیل دوری از تعاملات حضوری، تمایل بیشتری به استفاده مفرط از اینترنت دارند. در مقابل، افرادی با دلبستگی ایمن کمتر دچار این مشکلات می‌شوند و تمایل دارند از روابط واقعی برای تنظیم هیجانات خود استفاده کنند (لی[1] و همکاران، ۲۰۲۴). احساس تعلق نوجوانان به گروه‌های اجتماعی آنلاین می‌تواند منجر به استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و بازی‌های ویدیویی شود. این وابستگی به گروه‌های مجازی، اگر جایگزین روابط واقعی شود، می‌تواند احتمال بروز اعتیاد به بازی‌ها و اینترنت را در آن‌ها افزایش دهد (کاروالیو[2]، ۲۰۲۳).

یافته دوم نشان داد که دشواری در تنظیم هیجان با اختلال بازی اینترنتی رابطه مثبت دارد؛ در واقع ضعف در تنظیم هیجان یک عامل موثر بر افزایش اختلال بازی است؛ یافته حاضر با پژوهش‌های لین و همکاران (۲۰۲۳)، اولیویرا و همکاران (۲۰۲۴) و پاولوس و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود؛ در تبیین این یافته می‌توان گفت، افرادی که در تنظیم هیجانات خود مشکل دارند، یعنی توانایی محدودی در مدیریت احساسات منفی مانند استرس، اضطراب و خشم دارند، به احتمال بیشتری به اختلال بازی اینترنتی مبتلا می‌شوند (لین و همکاران، ۲۰۲۰). این افراد برای فرار از هیجانات منفی به بازی‌های آنلاین روی می‌آورند (لین و همکاران، ۲۰۲۳). بازی‌ها به این افراد فرصتی برای اجتناب از فشارهای عاطفی فراهم می‌کنند، اما در صورت وابستگی، می‌تواند به اختلال بازی اینترنتی تبدیل شود (تسای[3] و همکاران، ۲۰۲۰).

یافته سوم نشان داد که دلبستگی ناایمن (اضطرابی و اجتنابی) به طور مثبت با دشواری در تنظیم هیجان رابطه داشت؛ در واقع افزایش نمره در دلبستگی ناایمن با افزایش دشواری در تنظیم هیجان در دانشجویان همراه بود. یافته حاضر با پژوهش‌های اسنایدر و همکاران

1 Li
2 Carvalho
3 Tsai

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

(۲۰۲۴)، بکمنزی و چاگاتای (۲۰۲۴) و یه و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد با دلبستگی اضطرابی به دلیل ترس از طرد شدن، حساسیت بالایی به هیجانات منفی دارند و با نشخوار فکری نمی‌توانند هیجانات خود را مدیریت کنند. در مقابل، افراد با دلبستگی اجتنابی از نزدیکی عاطفی می‌ترسند و با سرکوب هیجانات از آن‌ها دوری می‌کنند. هر دو سبک دلبستگی ناایمن، تنظیم هیجانات را دشوار می‌کنند (آیلرت و بوخهایم[1]، ۲۰۲۳). افراد با دلبستگی ناایمن در مدیریت هیجانات خود مشکل دارند؛ افراد با دلبستگی اضطرابی به شدت به هیجانات منفی واکنش نشان داده و به نشخوار فکری می‌پردازند، در حالی که افراد با دلبستگی اجتنابی هیجانات خود را سرکوب می‌کنند. هر دو سبک باعث دشواری در تنظیم هیجانات و سوق یافتن به رفتارهای ناسالم می‌شوند (بکمزی و چاگاتای، ۲۰۲۴). دلبستگی ناایمن (اضطرابی و اجتنابی) با راهبردهای ناکارآمد، توانایی افراد را در درک و مدیریت هیجانات کاهش می‌دهد. این افراد شفافیت هیجانی کمتری دارند و در پذیرش و پاسخ‌دهی مناسب به وقایع دچار مشکل می‌شوند، که منجر به واکنش‌های ناپایدار و غیرسازگارانه می‌شود (ناجی میدانی و همکاران، ۱۴۰۱).

یافته آخر نشان داد که دشواری در تنظیم هیجان بین سبک‌های دلبستگی ناایمن (اجتنابی و اضطرابی) و اختلال بازی اینترنتی تقش میانجی داشت؛ در واقع سبک‌های دلبستگی ناایمن به واسطه اختلال در تنظیم هیجان، می‌توانند به صورت غیر مستقیم بر اختلال بازی اینترنتی تاثیر بگذارند. یافته حاضر با پژوهش‌های گو و همکاران (۲۰۲۳) و سانتور و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد با دلبستگی ناایمن به دلیل ناتوانی در تنظیم هیجان، بیشتر به اختلال بازی اینترنتی یا اعتیاد به اینترنت روی می‌آورند، زیرا این فعالیت‌ها راهی برای فرار از استرس و هیجانات منفی فراهم می‌کنند. تنظیم هیجان به‌عنوان یک عامل میانجی، این رابطه را تقویت کرده و منجر به تسکین موقت هیجانی می‌شود (جیهان و همکاران[2]، ۲۰۱۹). سبک‌های دلبستگی ناایمن (اجتنابی و اضطرابی) با تضعیف تنظیم هیجان، به شکل غیرمستقیم خطر اختلال بازی اینترنتی را افزایش می‌دهند. افراد برای فرار از استرس و احساسات منفی به بازی‌های اینترنتی روی می‌آورند، که این رفتار تسکین موقت اما ناسالمی ایجاد می‌کند (تانگ و همکاران[3]، ۲۰۲۴). سبک‌های دلبستگی ناایمن با تضعیف تنظیم هیجان، افراد را به سمت رفتارهای اعتیادآور سوق می‌دهند. این رفتارها به‌عنوان راهی موقت برای فرار از هیجانات منفی عمل می‌کنند. در نتیجه، دلبستگی ناایمن از طریق مشکلات تنظیم هیجان، خطر اعتیاد را افزایش می‌دهد (لیز و همکاران[4]، ۲۰۲۰).

این مطالعه نشان داد که دلبستگی ناایمن (اضطرابی و اجتنابی) به طور مستقیم و غیرمستقیم (از طریق دشواری در تنظیم هیجان) با اختلال بازی اینترنتی مرتبط است. افراد با دلبستگی ناایمن به دلیل مشکلات در تنظیم هیجانات، بیشتر به بازی‌های اینترنتی روی می‌آورند. دشواری در تنظیم هیجان نقش میانجی دراین رابطه دارد و منجر به افزایش احتمال اختلال بازی اینترنتی می‌شود. محدودیت‌های پژوهش حاضر عبارت بودند از نمونه‌گیری در دسترس و آنلاین است که ممکن است تعمیم‌پذیری نتایج را به کل جامعه محدود کند، زیرا شرکت‌کنندگان احتمالاً نماینده‌ی کامل جامعه نباشند و امکان پاسخ‌های نادرست یا متأثر از محیط آنلاین وجود دارد. یکی از محدودیت‌های پژوهش، اتکا به خوداظهاری شرکت‌کنندگان در مورد عدم مصرف مواد مخدر، داروهای روانپزشکی و سابقه بستری در بیمارستان روانی بود. این موضوع می‌تواند دقت اطلاعات گردآوری‌شده را تحت تأثیر قرار دهد، زیرا ممکن است برخی از شرکت‌کنندگان به دلایل مختلف (مانند ترس از قضاوت یا انگ اجتماعی) اطلاعات دقیقی ارائه نداده باشند. برای رفع محدودیت‌ها، پیشنهاد می‌شود از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شود تا تعمیم‌پذیری نتایج افزایش یابد و نمونه‌ی انتخاب‌شده نماینده بهتری از کل جامعه باشد. همچنین، انجام پژوهش به‌صورت حضوری می‌تواند دقت و صحت داده‌ها را بیشتر کند. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده، علاوه بر خوداظهاری، از مصاحبه‌های بالینی، پرونده‌های پزشکی یا آزمون‌های تشخیصی معتبر (مانند تست‌های غربالگری اعتیاد یا ارزیابی‌های روانپزشکی) استفاده شود تا اعتبار داده‌ها افزایش یابد. همچنین، فراهم کردن فضایی امن و بدون قضاوت برای پاسخ‌دهی می‌تواند به کاهش سوگیری پاسخ کمک کند. پیشنهاد می‌شود در زمینه‌ی کاربرد و درمان، به نقش دلبستگی و تأثیر آن بر تنظیم هیجان توجه بیشتری شود تا مداخلات مؤثرتری برای بهبود روابط و مدیریت هیجانات در افراد ارائه گردد. تمرکز بر تقویت سبک‌های دلبستگی ایمن می‌تواند به بهبود تنظیم هیجانی کمک کند.

1 Eilert, Buchheim
2 Ceyhan
3 Tang
4 Liese

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

منابع

اسدی، م. ر.، قاسمی نژاد، م. ع.، سرگزی، ف.، و اسدی، الف. م. (۱۴۰۱). بررسی نقش اجتناب تجربی، فشار اجتماعی و تنظیم هیجانی در پیش بینی اختلال بازی های اینترنتی در دانش اموزان نوجوان شهر اردبیل. *روانشناسی مدرسه و اموزشگاه، ۱۱ (۴)، ۶-۱۵.* https://doi.org/10.22098/jsp.2023.2077

بشرپور، س.، احمدی، ش. (۱۴۰۳). نقش نگرش‌های ناکارآمد و بدتنظیمی هیجان در پیش‌بینی استفاده اعتیادی از اینترنت در نوجوانان با تأکید بر ارائه یک رویکرد مبتنی بر شبکه عصبی مصنوعی: یک مطالعه توصیفی. مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، ۲۳ (۲)، ۹۰-۱۰۳. http://dx.doi.org/10.61186/jrums.23.2.90

بهزاد، س.، یاراحمدی، ی.، بهاری، ف.، و احمدیان، ح. (۱۴۰۳). رابطه دشواری در تنظیم هیجان با رفتارهای مرتبط با اعتیاد بیماران سرطانی: نقش واسطه ای خودکارآمدی درد و پذیرش درد. *رویش روان شناسی،۱۳ (۳)،۱۳۰-۱۲۱.* http://frooyesh.ir/article-1-4847-fa.html

خانبابایی، س.، و عبداللهی، م. ح. (۱۴۰۰). مروری بر مدل‌های سبب شناختی اختلال بازی اینترنتی با تاکید بر مدل تعاملی. *رویش روان شناسی، ۱۰ (۷)*، ۲۱۳-۲۲۴. https://frooyesh.ir/article-1-2732-fa.html

خنشان، م.، و تمنایی فر، م. ر. (۱۴۰۱). رابطه بین سبک های فرزندپروری و سبک های دلبستگی با اختلال خواب نوجوانان: نقش میانجی اعتیاد به اینترنت. *رویش روانشناسی، ۱۱ (۱)، ۱۸۵-۱۹۸.* https://frooyesh.ir/article-1-3286-fa.html

زمستانی، م.، و حسینی، ع. الف. (۱۴۰۳). ارتباط بین بدرفتاری های دوران کودکی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان: نقش میانجی گری سبک های دلبستگی و راهبردهای مقابله ای. *روانشناسی بالینی، ۱۶ (۱)، ۱۳-۲۳.* https://doi.org/10.22075/jcp.2024.33357.2855

وحیدی، م.، زمانزاده، و.، موسوی، س.، جانانی، ر.، و نامدار، ح. (۱۳۹۸). روایی سنجی نسخه فارسی آزمون اختلال بازی اینترنتی-۲۰ در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز، *مجله دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، ۷ (۱)،۱۵-۲۶.* http://jms.thums.ac.ir/article-1-660-fa.html

ناجی میدانی، ف.، دوس علی وند، ه.، عباسی، الف.، نوری، م. (۱۴۰۱). نقش میانجی دشواری در تنظیم هیجان و اجتناب تجربه‌ای در ارتباط بین سبک‌هایِ دلبستگی و شدت علائم وسواسی اجباری رابطه‌ای. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)، ۲۸(۳)، ۳۲۸-۳۴۵.* https://sid.ir/paper/1071321/fa

یزدان پناه، ب.، و آل یاسین، ع.، (۱۴۰۳). اثربخشی درمان روان‌تحلیلی کاربردی بر سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان آسیب دیده از خیانت زناشویی. *رویش روانشناسی، ۱۳ (۳)، ۱۸۱-۱۹۲.* http://frooyesh.ir/article-1-4544-fa.html

Bekmezci, Z., & Çağatay, S. E. (2024). Investigation of the role of difficulty in emotion regulation in the relationship between attachment styles and binge eating disorder. *Curr Psychol ,43, 22389–22396.* https://doi.org/10.1007/s12144-024-05968-9

Besharat, M. A. (2011). Development and validation of adult attachment inventory. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 30, 475-479. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.093

Byrne, B. M. (2010). Structural Equation Modeling with Amos: Basic Concepts, Applications, and Programming (2nd ed.). New York: Taylor and Francis Group. https://doi.org/10.4324/9780203805534

Blasi, M. D., Giardina, A., Giordano, C., Coco, G. L., Tosto, C., Billieux, J., & Schimmenti, A. (2019). Problematic video game use as an emotional coping strategy: Evidence from a sample of MMORPG gamers. *Journal of behavioral addictions*, *8*(1), 25-34. https://doi.org/10.1556/2006.8.2019.02

Carvalho, C. B., Cabral, J. M., Teixeira, M., Cordeiro, F., Costa, R., & Arroz, A. M. (2023). "Belonging without being": Relationships between problematic gaming, internet use, and social group attachment in adolescence. *Computers in Human Behavior*, *149*, 107932. https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107932

Ceyhan, E., Boysan, M., & Kadak, M. T. (2019). Associations between online addiction attachment style, emotion regulation depression and anxiety in general population testing the proposed diagnostic criteria for internet addiction. *Sleep and Hypnosis, 21(2), 123-139.* http://dx.doi.org/10.5350/Sleep.Hypn.2019.21.0181

Eilert, D. W., & Buchheim, A. (2023). Attachment-Related Differences in Emotion Regulation in Adults: A Systematic Review on Attachment Representations. *Brain sciences, 13(6), 884.* https://doi.org/10.3390/brainsci13060884

Fareeq Saber, A., Masih, S., Karimirad, M. R., Sharifi, F., & Manookian, A. (2024). The relationship between internet addiction, sleep quality, and psycho-social problems among secondary school students in Erbil, 2023–2024. *Public Health Nursing*, *41*(5), 933-942. http://doi.org/10.1111/phn.13353

Fuster, H., Carbonell, X., Pontes, H. M., & Griffiths, M. D. (2016). Spanish validation of the internet gaming disorder-20 (IGD-20) test. *Computers in Human Behavior*, *56*, 215-224. https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.11.050

Grajewski, P., & Dragan, M. (2020). Adverse childhood experiences, dissociation, and anxious attachment style as risk factors of gaming disorder. *Addictive behaviors reports, 11, 100269*. https://doi.org/10.1016/j.abrep.2020.100269

Gratz, K. L., & Roemer, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 26*(1), 41–54. https://doi.org/10.1023/B:JOBA.0000007455.08539.94.

Guerrini Usubini, A., Terrone, G., Varallo, G., Cattivelli, R., Plazzi, G., Castelnuovo, G., … Franceschini, C. (2022). The Mediating Role of Emotion Dysregulation and Problematic Internet Use in the Relationship Between Negative Affect and Excessive Daytime Sleepiness: A Structural Equation Model. *Nature and Science of Sleep*, *14*, 291–302. https://doi.org/10.2147/NSS.S346485

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]

Guo, Y. Y., Gu, J. J., Gaskin, J., Yin, X. Q., Zhang, Y. H., & Wang, J. L. (2023). The association of childhood maltreatment with Internet addiction: the serial mediating effects of cognitive emotion regulation strategies and depression. *Child Abuse & Neglect, 140, 106134* https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106134

Hair, J., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis (7th ed.)*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Educational International.

Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology, 52(3), 511-524.*https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511

Kaya, A., Türk, N., Batmaz, H., & Griffiths, M. D. (2023). Online gaming addiction and basic psychological needs among adolescents: the mediating roles of meaning in life and responsibility. *International Journal of Mental Health and Addiction*,*12*, 1-25. https://doi.org/10.1007/s11469-022-00994-9

Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications.

Kim, D., Nam, J. K., & Keum, C. (2022). Adolescent Internet gaming addiction and personality characteristics by game genre. *Plos one*, *17*(2), e0263645. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0263645

Kim, H. S., Vieira, J. L., Parmar, P. K., Hodgins, D. C., Shead, N. W., & Keough, M. T. (2023). Emotion dysregulation mediates the relationship between adverse childhood experiences and problematic gaming. *Addictive Behaviors*, *136*, 107473. https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2022.107473

Levy, M., & Davis, K. (1988). Love styles and attachment styles compared: Their relations to each other and to various relationship characteristics. *Journal of Social and Personal Relationships, 5*, 439-*471.*https://doi.org/10.1177/0265407588054004

Li, J., Li, S., Li, H., Ye, L., & Chen, X. (2024). The relationship between attachment and problematic internet use: A multilevel meta-analysis. *Developmental Review, 73*, 101146. https://doi.org/10.1016/j.dr.2024.101146

Liese, B. S., Kim, H. S., & Hodgins, D. C. (2020). Insecure attachment and addiction: Testing the mediating role of emotion dysregulation in four potentially addictive behaviors. *Addictive Behaviors*, *107*, 106432. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02352

Lin, S., Tan, L., Chen, X., Liao, Z., Li, Y., Tang, Y., ... & Shen, H. (2023). Emotion dysregulation and Internet gaming disorder in young people: Mediating effects of negative affect and metacognitions. *Journal of Affective Disorders*, *341*, 104-111. https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.08.077

Lin, P. Y., Lin, H. C., Lin, P. C., Yen, J. Y., & Ko, C. H. (2020). The association between Emotional Regulation and Internet Gaming Disorder. *Psychiatry research, 289*, 113060. https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113060

Mazaheri, M. (2015). Psychometric properties of the persian version of the difficulties in emotion regulation scale) DERS-6 & DERS-5-revised (in an iranian clinical sample. *Iranian Journal of Psychiatry*, *10*(2), 115-23. https://doi.org/:10.1147/01.IJP.0002645.1241.34

Oliveira, J., Pedras, S., Inman, R. A., & Ramalho, S. M. (2024). Latent profiles of emotion regulation among university students: links to repetitive negative thinking, internet addiction, and subjective wellbeing. *Frontiers in Psychology*, *15*, 1272643. doi: 10.3389/fpsyg.2024.1272643

Olmeda-Muelas, N., Cuesta-Zamora, C., Joiner, R., & Ricarte, J. (2024). Parental attachment security and problematic internet use in children: The mediating role of maladaptive cognitive emotion regulation strategies. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, *29*(2), 746-763. https://doi.org/10.1177/13591045231221269

Paulus, F. W., Hübler, K., Mink, F., & Möhler, E. (2021). Emotional dysregulation in preschool age predicts later media use and gaming disorder symptoms in childhood. *Frontiers in Psychiatry*, *12*, 626387. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2021.626387

Pontes, H. M., Kiraly, O., Demetrovics, Z., & Griffiths, M. D. (2014). The conceptualisation and measurement of DSM-5 Internet Gaming Disorder: The development of the IGD-20 Test. *PloS one*, *9*(10), e110137. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0110137

Remon, H. (2024). Online Addiction: A New Form of Mental Health Issue. *Science Insights*, *44*(3), 1291-1300. DOI: https://doi.org/10.15354/si.24.re938

Rosendo-Rios, V., Trott, S., & Shukla, P. (2022). Systematic literature review online gaming addiction among children and young adults: A framework and research agenda. *Addictive Behaviors*, *129*, 107238. https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2022.107238

Santoro, G., Midolo, L. R., Costanzo, A., Cassarà, M. S., Russo, S., Musetti, A., & Schimmenti, A. (2021). From parental bonding to problematic gaming: The mediating role of adult attachment styles. Mediterranean Journal of Clinical Psychology, 9(3), 1-19 https://dx.doi.org/10.13129/2282-1619/mjcp-3212

Snyder, K. S., Luchner, A. F., & Tantleff-Dunn, S. (2024). Adverse childhood experiences and insecure attachment: The indirect effects of dissociation and emotion regulation difficulties. Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy, 16(S1), S20. https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/tra0001532

Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review, 93(2), 119–135.* https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-295X.93.2.119

Tang, K. T., Hodgins, D. C., & Schluter, M. G. (2024). Attachment, emotion dysregulation, and video game play: Testing the mediating role of emotion dysregulation in gaming disorder. *International Journal of Mental Health and Addiction, 22(3), 1063-1077*. https://doi.org/10.1007/s11469-022-00913-y

Tsai, J. K., Lu, W. H., Hsiao, R. C., Hu, H. F., & Yen, C. F. (2020). Relationship between Difficulty in Emotion Regulation and Internet Addiction in College Students: A One-Year Prospective Study. *International journal of environmental research and public health*, *17*(13), 4766. https://doi.org/10.3390/ijerph17134766

Yang, X., Ebo, T. O., Wong, K., & Wang, X. (2023). Relationships between psychological flexibility and internet gaming disorder among adolescents: Mediation effects of depression and maladaptive cognitions. *Plos one*, *18*(2), e0281269. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0281269

Ye, Z., Wei, X., Zhang, J. et al. (2024).The impact of adverse childhood experiences on depression: the role of insecure attachment styles and emotion dysregulation strategies. *Curr Psychol 43*, 4016–4026. https://doi.org/10.1007/s12144-023-04613-1

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.5.12]